

DENEMARKEN

Voedingsproducten in retail, foodservice
en onder private label

Geografie - bevolking

Oppervlakte: 43.098 km² (1,4 keer België)
406 eilanden, waarvan 68 bewoond en 19 met > 1000 inw.

Bevolking 5,6 miljoen (januari 2012)

Bevolkingsdichtheid: 128,4 per km²

Officiële taal: Deens

Munteenheid : Deense Kroon (DKK)

Hoofdstad: Kopenhagen

Groenland en de Faroer Eilanden zijn een deel van het Deense Koninkrijk maar hebben afzonderlijk bestuur

Kopenhagen is het centrum van de "Øresund region", dit is regio rond en ten noorden van Kopenhagen en het zuiden van Zweden. De regio is nu verbonden door de Øresund brug/tunnel.

Economische situatie in internationaal perspectief

Standard & Poors, Moody's Investor Service en Fitch Ratings: **Denemarken = AAA**

Denemarken = kleine open economie, afhankelijk van internationale economische ontwikkeling

Brutowerkloosheid: ca. 160.200 werklozen (6,0%) (Danmarks Statistik januari 2013)

Markt voor onroerende goederen: nog steeds stagnerend

Loonstijgingen 2012: privésector: max 1,5% (laagste in 45 jaar) (Danske Bank Markets dec.12)

Inflatie: DK: 1,0 % EU: 2,1% (gemiddeld) (Danmarks Statistik januari 2013)

Prijsniveau: consumptiegoederen ca. 44% boven het EU-gemiddelde (dec. 2012)

- 3de duurste land in Europa (na Zwitserland en Noorwegen)
- voedingswaren & dranken (zonder alcohol): ca. 43% duurder dan doorsnee EU- prijzen
- Prijsstijging van voedingswaren door o.a vetaccijnzen in 2012: 4,2%

De distributiesector belangrijkste spelers

COOP DANMARK 37,4%

DANSK SUPERMARKED 32,5%

De Samvirkende Købmænd 24,4%

(Dansk Handelsblad 2013)

COOP DANMARK

1195 warenhuizen verspreid over 5 ketens:

- Kvickly / Kvickly Extra
- SuperBrugsen
- Dagli' Brugsen/LokalBrugsen (klein)
- Irma (*hoge kwaliteit*)
- Fakta (*discount*)

irma

COOP DANMARK

Incl. 400 zelfstandige winkels met COOP franchisecontract

Tendens COOP:

- Oudere SuperBrugsen-afdelingen worden omgebouwd tot FAKTA-winkels
- Expansie FAKTA-keten met o.a. FAKTA Q (i.e. convenience, enkel in de steden)
- 2013: 2 FAKTA-winkels over de Deens-Duitse grens

DANSK SUPERMARKED

Dansk Supermarked

fotex

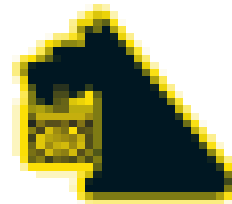
88 "Føtex" - "Føtex Food"

17 "Bilka" (hypermarkten)

444 "Netto" (discount) in Denemarken, maar ook:

- 345 winkels in Duitsland
- 263 winkels in Polen
- 151 winkels in Zweden

+ 2 Salling grootwarenhuizen

Dansk Supermarked

Tendens:

- DøgnNetto: 46 winkels, kleiner dan NETTO (meer convenience)
- BILKA en FØTEX (met groot aandeel non-food producten):
 - Stagnerende verkoop non-food vanwege crisis
 - 2013: update van BILKA en FØTEX concept wordt verwacht
- FØTEX:
 - in 2012: enkele winkels gesloten (2013: sluiting van 2 winkels)

fotex

De Samvirkende Købmænd (DSK)

DSK (of "De Vrije Sector") werkt samen met de 2 grote groothandelaars in 'de vrije sector':

- **Dagrofa/Supergros A/S**
- **Reitan Distribution** (hoofdzetel in Noorwegen)

DSK bestaat uit de ketens:

7-Eleven, SuperBest, Rema1000, Spar, SuperSpar, KWIK Spar, Kiwi Minipris, Løvbjerg Supermarked, ABC Lavpris, Eurospar & Dagrofa S-Engros.

De Samvirkende Købmænd

Tendens: verlies van marktaandeel (2011: 25,2%, 2012: 24,4%)

- Grote **achteruitgang** voor de vrijwillige ketens, die een contract hebben met de groothandelaar **SuperGros** (bv. SuperBest)
- Grote **voortgang** voor de franchiseketen **REMA1000** (2012: omzet met 19,5% gestegen)

- **2013**:
 - de keten SuperBest wordt in 2 gedeeld:
 - Enerzijds: SuperBest
 - Anderzijds: Eurospar (discount supermarkt)
 - plannen voor reductie van het aantal Spar-ketens
 - eventuele herziening van alle ketens onder SuperGros

Discountmarkt

Netto: 444

Fakta: 404

Aldi: 237

Rema 1000: 233

Lidl: 88

Kiwi: 85

(Dansk Handelsblad 01.02.2013)

ALDI/LIDL: 5,7%

Aldi:

- Felle achteruitgang
- Weinig gekende merken
- Vanaf 2012: Modernisering (of sluiting) van de oude discountwinkels en openen van grotere winkels

Lidl:

- Vooruitgang (5 nieuwe winkels in 2012)
- Bake-Off in zijn winkels
- Groter en meer flexibel assortiment. Meer focus op gekende merken aan discountprijzen

Verdeling winkels in 2012

	% van de omzet	Aantal
Hypermarkten > 2.500 m ²	17,2	96
Grote Supermarkten 1.000-2.500 m ²	26,9	391
Kleine Supermarkten 400-1.000 m ²	13,8	555
Minimarkten 200-400 m ²	5,2	523
Discount < 200 m ²	37	1491

Foodservice Denemarken

De 4 grootste groothandelaars: (omzet miljoen DKK, 2011)

- Dansk Cater (incl. Inco) *	4.574
- Foodservice Danmark	2.240
- Hørkram Foodservice	1.531
- Metro Cash & Carry	1.416

Verantwoordelijk voor 73% van de Deense markt.

De rest van de markt:

- Een groot aantal kleine en middelgrote bedrijven, gespecialiseerd in distributie van brood, vlees, fruit & groenten en koffie
- Producenten van zuivel- en vleesproducten en charcuterie: distributie gebeurt rechtstreeks of via groothandelaars

Deense markt: ca. 841 miljoen maaltijden per jaar (totale aankoopprijs: 13,5 miljard DKK per jaar). Aandeel privésector: ca. 10 miljard DKK

Foodservice

Omzet in Deense restaurantsbranche in 2011 met 8,1% gestegen (na jaren met achteruitgang)

Vooraf omzet in Deense café's gestegen

Totale omzet fastfood lager dan in 2007

E-supermarkten

Actieve websupermarkten begin 2013:

Bijna nationaal:

Irma.dk (vroeger Irmatorvet)

SuperBest Online

Save-a-lot (aankoopvereniging)

Grote delen van het land:

Osuma.dk

Sartorvet

Økovejen

Iposen.dk

Regio Hoofdstad:

Nemlig.com

Supervare.dk

Andere regionale websupermarkten:

Jyskvareudbringning.dk

Ricewood.dk

Indkøbslisten.dk

Shoppingman.dk

Trends

Ondanks een stagnerende consumptie:

- Stijgende verkoop van
 - biologische voedingswaren en dranken
 - buitenlands bier van hoge kwaliteit
 - producten, gezoet met Stevia

Aandeel van discounters blijft stijgen

Aandeel van private label blijft stijgen

Samenwerking met producenten van niche-producten met exclusieve rechten gedurende een periode (bv lokale voedingswaren)

Discounters:

Groeiend aandeel van biologische voedingswaren en Fairtrade producten

Na afschaffen sluitingswet (1 oktober 2012)

- supermarkten/discounters: ook langere openingsuren
- kleine winkels en kiosken in grote steden moeten hun deuren sluiten

Trends

New Nordic Cuisine:

Claus Meyer (Deense gastronomische entrepreneur, TV-kok, mede-eigenaar van NOMA) en een reeks andere Scandinavische chefs hebben samen met de ministers van Voeding in de Scandinavische landen het "**Manifesto for the New Nordic Kitchen**" opgesteld: **meer focus op gebruik van producten (raw materials) uit de Scandinavische landen.**

Leveranciers aan de Deense retail

Volgens Dansk Handelsblad: 800-1000 verschillende leveranciers, waarvan 10-15% leveranciers van de private labels van de ketens

- klein aantal grote leveranciers van gekende merken leveren dezelfde producten aan vrijwel alle ketens
- harde strijd om een plaats op de rekken. Prijs is meestal doorslaggevend
- de meeste leveranciers hebben een uitgebreid aanbod van producten en varianten
- toenemend gebruik van private labels
- voor leveranciers moeilijk om alternatieve verkoopkanalen te vinden

Assortiment:

- groter dan in Noorwegen en IJsland, maar kleiner dan in Zweden en Finland

Voorbeelden van leveranciers

Zuivelproducten

Arla

Brood, Meel en bakkerijproducten

Lantmännen Schulstad, Kohberg

Bier, cider en breezers

Carlsberg, Royal Unibrew

Verse vleeswaren

Danish Crown, Danpo

Snoep & snacks

Toms, Haribo, Kims, Estrella

Tasteful moments - Responsible choices

Private Label

- Vergeleken met de grootste Europese detailketens: weinig private labels
- De meeste Deense ketens: 1 of meerdere private labels
- Stijgende verkoop van private labels
- 2012: ca 24 % van de totale verkoop van dagelijkse producten
- Supermarkten: meer focus op prijzen dan vroeger, bijgevolg meer focus op private labels (maar verwachten geen Engelse toestanden!)

Dansk Supermarked:

- "Levevis" (ca. 400 producten, focus op gezondheid)
- "Princip!" (ca. 300 producten, luxe, goede kwaliteit, vaak van kleine producenten)
- "Budget" (ca. 800 producten, lage prijzen, hoogste verkoopcijfer)

Totaal: ca. 1400 private label producten

2013: nieuwe meer anonieme private labels verwacht
(combinatie van nieuwe en reeds bestaande producten)

2013: meer focus op loyaliteitsprogramma's

budget.

levevis

princip!
Valgt med omhu

Private Label

COOP:

COOP heeft een hele reeks private labels. Hieronder volgen enkele voorbeelden:

- "Änglamark": reeks van biologische, milieuvriendelijke en anti-allergische food en nonfood producten

- "Dit Valg – Naturligvis":

reeks van gezonde voedingswaren met het logo "Nøglemærke"

- "COOP": food en nonfood producten van goede kwaliteit maar aan lagere prijzen

- "Savannah": voornamelijk voedingswaren uit Afrika
- "Xtra": discountproducten

Deense shopping gewoonten

- in '00s: "Look at me" (grote koopkracht, geen grenzen van consumptie)
- sinds 2008: "crisis-consument"
 - verkoop van dagelijkse producten is fel gedaald
 - economisch zeer bewust, focus op prijzen
 - niet geïnteresseerd in "Koop meer"-campagnes
 - koopt biologische en fairtrade voeding, maar niet vanwege sociale druk, maar eerder vanwege eigenbelang
- vanwege focus op prijs: basisproducten worden vaak aangekocht in discountwinkels
- belangrijke dagen voor grote aankopen: vrijdagavond, zaterdag en sinds afschaffing sluitingswet ook 's zondags
- kleinere aankopen (vers vlees, brood enz) in supermarkten in de buurt

Zakelijke gedragscode Denemarken

- Deense zakenlui zijn stipt en verwachten hetzelfde van buitenlandse partners/bezoekers
- meteen ter zake komen
- taal: Engels (Zuid-Denemarken/Sønderjylland: ook Duits)
- goede voorbereiding:
 - goed verzorgde documentatie en brochures
 - indien mogelijk in het Deens, indien niet: Engels
- prijzen opmaken in DKK (prijzen moeten geldig zijn voor een langere periode)
- Deense bedrijven zijn over het algemeen correcte en stipte betalende
- Referenties: tot op zekere graad belangrijk (voordeel om reeds bij andere Scandinavische firma's binnen te zijn)
- meestal trouwe klanten, verwachten hetzelfde van de leveranciers

Zakelijke gedragscode Denemarken

- Deens markt is klein. Meerdere agenten/invoerders voor eenzelfde product wordt meestal niet aanvaard.
- blijvende interesse voor eventuele samenwerking is goed, maar bedrijven aanvaarden niet om onder druk gezet te worden
- geschenken meebrengen is niet gebruikelijk. Dure geschenken worden eerder als omkoperij beschouwd
- correcte kledij is aan te raden
- vergaderingen vinden vrijwel altijd plaats op het kantoor van het Deense bedrijf. Eventuele zakenlunch in de bedrijfskantine.
- privé- en beroepsleven: strikt gescheiden
 - weekend's en vakantie zijn heilig
 - 's vrijdags sluiten de meeste bedrijven vroeger (tss 14u en 15u). Vaak telefoontijd tot 14u.

Hvordan kan Flanders Investment & Trade hjælpe dig?

1. Beschrijving van de Deense markt voor uw producten
2. Identifiëren van potentiële partners op de Deense markt
3. Coördinaten relevante contactpersonen
4. Gegevens verifiëren
5. Store checks voor specifieke producten
6. Beursbezoeken
7. Handelsvoorstellen indienen (wanneer Deense bedrijven op zoek zijn naar buitenlandse producten)
8. B2B-afspraken of het checken van aangevraagde afspraken (gemaakt door het bedrijf zelf)
9. Algemeen advies over Denemarken en de Deense markt
10. Belg. bedrijven op de hoogte houden van eventuele veranderingen in Deense wetgeving
11. Verwijzen naar Deense advocatenkantoren

<p>Naam COOP Danmark A/S Roskildevej 65 DK-2620 Albertslund Tel. : +45 4386 4386 Fax : +45 4386 3386 Mail : coop@coop.dk Web : www.coop.dk</p>	<p>COOP Danmark A/S (<i>ex- FDB</i>) opgericht 1 januari 2002, dochtermaatschappij van COOP Norden AB. COOP Danmark bestaat uit 7 grote ketens Super Brugsen (267 winkels), DagliBrugsen (345 winkels), Lokal Brugsen (41 winkels), Kvickly (65 winkels) en Kvickly Xtra (14 winkels) : goede kwaliteit, groot assortiment. Irma (72 winkels) goede kwaliteit, biologische afdeling. Irma City (5 winkels) : alle dagen open, goede kwaliteit Fakta (354 winkels) discount. CoopNettorvet : internetwinkel met producten, die je niet altijd in de gewone Coop-supermarkten kan kopen.</p> <p>Marktleider (36,9 %) – Omzet in 2011: 43,8 miljard DKK</p> <p>Verantw. aankoop groenten: Povl-Erik Andersen povl-erik.andersen@coop.dk</p> <p>Heeft ook een internationale aankoopvereniging: COOP Trading A/S Roskildevej 45 DK-2620 Albertslund Tel.nr. +45 43862900 www.cooptrading.com</p>
<p>Dansk Supermarked A/S Bjødstrupvej 18 DK-8270 Højbjerg Tel. : +45 8930 3030 Fax : +45 8627 6563 www.dsg.dk</p> <p>Voor FOOD aankoop: Agerøvej 7A DK- 8381 Tilst Tel. : +45 87 78 40 00 (behalve aankoop fruit & groenten, dat op het hoofdkantoor in Bjødstrup ligt)</p> <p>Voor NON FOOD aankoop Rosbjergvej 33 DK-8220 Brabrand Tel.nr. +45 87 78 30 00 (in Årslev gelegen, incl. Bilka en opslagplaats Bilka en Føtex)</p> <p>Netto Hovedkontor : 43 56 88 22 Mimersvej 1 DK-4600 Køge (administratie Netto, met opslagplaats)</p>	<p>Dansk Supermarked heeft 3 belangrijke ketens Føtex (79 winkels) goede kwaliteit, uitgebreid assortiment Bilka (14 winkels) goedkope producten, grote oppervlakte. Netto (394 winkels) discount. Bovendien heeft die ook nog de volgende ketens : A-Z (3 winkels) nonfood-producten Goede kwaliteit aan lage prijzen</p> <p>Nr. 2 met marktaandeel van 32,1% Omzet in 2011: ca. 54 miljard DKK</p> <p>Netto is de enige Deense keten met supermarkten in het buitenland (278 winkels in Duitsland, 194 in Engeland, 150 in Polen, 96 in Zweden)</p> <p>Hoofdverantw. Groenten: Peter Løth pl.dsi@dsg.dk Verantw. aankoop convenience groenten: Marianne Elkjær men.dsi@dsg.dk (op kantoor Dansk Supermarked in Højbjerg)</p>

